

<https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/6891,Konferencja-BBN-i-PAN-Zagrozenia-globalne-barierami-rozwoju.html>
25.04.2024, 19:08
02.07.2015

Konferencja BBN i PAN: Zagrożenia globalne barierami rozwoju

Przedstawianie punktu widzenia nie tylko polityków, ale i naukowców, właściwa edukacja i pielęgnowanie humanistycznych wartości to sposoby przeciwdziałania globalnym zagrożeniom - przekonywali uczestnicy debaty zorganizowanej przez PAN i BBN. Konferencja przygotowana przez Komitet Prognoz „Polska 2000 Plus” podsumowała projekt badawczy „Zagrożenia globalne barierami rozwoju”, rozpoczęty w 2012 r.

„Wiele osób patrzy na problematykę zagrożeń z polskiej perspektywy, co nie było sednem przedsięwzięcia. Nie wyartykułowaliśmy interesu narodowego” – powiedział przewodniczący komitetu „Polska 2000 Plus”, współautor raportu prof. Michał Kleiber. Przedstawiając raport, jego drugi współautor prof. Jerzy Kleer mówił m.in. o braku światowego ładu; napięciach powodowanych przez wolny rynek i globalizację, która wymusza "identyczne zasady gry dla wszystkich państw", choć te są niejednakowo rozwinięte; globalnym ociepleniu, a także o braku zaufania między społeczeństwem i państwem, pracodawcami i pracownikami oraz między jednostkami.

Prof. Bolesław Balcerowicz, emerytowany generał, obecnie wykładowca UW ocenił, że „wartością podlegającą szczególnej ochronie jest pokój” – termin wyparty przez „bezpieczeństwo”.

Odnosił się też do tezy o malejącym znaczeniu państw. Zdaniem Balcerowicza należy rozważyć czy ich rola się zmniejsza, czy zmienia wobec przejmowania wielu zadań, np. organizacji międzynarodowych imprez sportowych przez organizacje pozapaństwowe. Według niego o wciąż dużej roli państw - rozumianych jako terytorium, ludność i władze zapewniające bezpieczeństwo - świadczy problem tych państw, które nie sprostały swoim zadaniom i są określane jako upadłe.

B. Balcerowicz zwrócił też uwagę na militarny wymiar globalizacji, przejawiający się w obecności wojskowej poza własnym terytorium i tezie o konieczności zwalczania zagrożeń tam, gdzie się pojawiają.

„Globalizacja przyjmuje formę wspólnie prowadzonych interwencji nazywanych operacjami stabilizacyjnymi” – powiedział. Dodał, że jednym z przejawów tej globalizacji był udział Polski w wojnach w Jugosławii, Iraku i Afganistanie. Prof. Maria Szyszkowska z UW za ważną przyczynę braku zaufania w społeczeństwie uznała postępującą specjalizację naukowców i brak podejścia interdyscyplinarnego oraz „niewłaściwą edukację, która nie przystaje do obecnego świata”. „System boloński bez zastrzeżeń przyjęty w Polsce edukację zbiurokratyzował, sformalizował, jego skutki są bardzo niepokojące. Człowiek został zdeprecjonowany i jest postrzegany jako kapitał ludzki” – mówiła.

Jako sposoby niwelowania zagrożeń wskazała wprowadzanie do edukacji wartości - wyrabianie poczucia, że jednostka jest częścią ludzkości, a nie tylko narodu; odejście od europocentryzmu, propagowanie pacyfizmu i tolerancji.

„Od lat krytykuję polski system edukacji za fragmentaryzację” – powiedział prof. Kleer. Podkreślił, że by zażegnać zagrożenia, trzeba krzewić zaufanie i wartości, wymaga to jednak „odrzuć konfrontacyjnej koncepcji stosunków między państwami” i zdobycia się na promocję tolerancji i solidarności. „To teoria nie nowa, ma

15 lat, ale nie ma siły przebicia, bo jest sprzeczna z neoliberalnym modelem ekonomicznym” – powiedział Kleer.

„Nie zapominajmy o wartościach, bo jest tendencja, by je odsuwać” – zgodził się zastępca szefa BBN Zbigniew Włosowicz. Zauważył, że „debata nad bezpieczeństwem narodowym jest czymś stosunkowo młodym w naszych realiach”, a studia na tym kierunku cieszą się popularnością. Wezwał, by wykorzystać to zainteresowanie i gotowość młodych ludzi do pracy na rzecz bezpieczeństwa narodowego.

Projekt „zagrożenia globalne barierami rozwoju” miał za zadanie opis specyfiki współczesnych zagrożeń. Raport z prac uwzględnia takie zagrożenia jak sprzeczności między procesami globalizacyjnymi a interesami państw narodowych, nierównomierne tempo przyswajania zmian przez różne grupy społeczne i trudności w przystosowaniu się do zachodzących zmian.

Autorzy wskazali także na kryzysy polityczno-ustrojowe, kryzysy ekonomiczne i ich związek z kapitalizmem; rosnące poczucie braku bezpieczeństwa, różnice w podziale dochodów, marnotrawstwo zasobów, niszczenie środowiska i zmiany klimatu; wzrost liczby ludności na świecie, migracje, rywalizację potęg społeczno-gospodarczych i skutki powstawania megamiast. Raport zawiera także rekomendacje dot. przeciwdziałania tym zagrożeniom w skali krajowej i międzynarodowej.

Źródło: PAP

[Tweetnij](#)